

Talán nincs is jobb hely, mint a külvilágtól elrejtett alagsor, amely bárki ellen még védhető. Ha már a katonai túlképzés áldozataiként – hál’ istennek – a meddő harc nélküliségben kényszerülünk tengődni.

S már sajnáltam azt az ifjút, aki a félszegen is könyörtelen döntést hozta szerénységéről, hiszen látni véltem pár évtizeddel később, az élet nagy füstölőkamrájában megérleltként, amikor jómagam már nem is e felszíni világ kárörvendő tagjaként leledzem valahol, sokkal inkább a csend bukszusokkal szegett birodalmában, s ő szürkére pácolt arcborrel állja az üde utódok elnéző pillantását a nagy ítélkezés alatt, kíméletes bánásmódot remélve. Mert az ítélet mindig eljő, s mindig más a véltnél, a reméltről most ne is révedezzünk.

S dühödten kezdtem állni a raktáros célzógömbön edzett tekintetét. S bár cipelt adagjaim nőttek, önérzetem kevésbé.

Már ismét a felszíni világ visszafogadottjaként, évekkel később előmerészkedtem a történettel barátomnak. Zavarba jött. „Golyózápor? Testület? Nyugdíjas sofőr volt. Nem tudtam több pénzt adni neki. Egy év után elment. Most egy diplomás fiú tartja rendben a könyveket. Örülhetek, hogy ennyiért elvállalta...”

Megint átjárt az alagsor nyáron is finom permetként belém telepedő hűvösége, ahol talán nem is a véletlen küldötte volt a raktáros, hanem az embernek teljességgel mindig átfoghatatlan elrendezés követője, kinek jelzése intés is, biztatás is a végleges búcsú előtt a drótakadályokon fönnakadt harcosoknak. Mert nem mennydörgő szövegokban, kétségeinkben az ítélet.

